

Ткач Анатолій Олегович

Аспірант кафедри політології

Київський національний університет імені Тараса Шевченка (м.Київ, Україна)

<https://orcid.org/0000-0003-3254-8161>

e-mail: aotkach@gmail.com

ПОЛІТИЧНІ ТА ЕКОНОМІЧНІ ВИКЛИКИ КРАЇН ЛАТИНСЬКОЇ АМЕРИКИ ЗА АДМІНІСТРАЦІЇ Б. ОБАМИ В США

Резюме

Стаття присвячена поглибленню тенденцій впливу США на країни Латинської Америки та Карибського басейну. Латинська Америка в торговельно-економічному та фінансовому відношенні виявляється все більш «затиснутою» між США та Китаєм, на частку яких припадає більше половини всього товарообігу країн Латинської Америки, а також найважливіша частина інвестицій та кредитних ресурсів, що надходять у регіон. Ця обставина має сильний вплив на структуру та спрямованість зовнішньоекономічних зв'язків та зовнішньополітичних контактів.

Окреслено суттєві розходження в найближчому майбутньому зовнішньої політики країн Латинської Америки як визначення дій між США та Китаєм, які втягуються у гібридну війну за домінування у світовій економіці та торгівлі. Представлено перспективний дослідницький вектор громадської думки латиноамериканців щодо розв'язання торгових воєн та інших видів американо-китайського протистояння може завдати шкоди розвитку світової економіки та завдати шкоди найважливішим інтересам регіону, що критично залежить від міжнародних товарних та фінансових ринків.

Зазначено, що головним завданням є диверсифікація міжнародних зв'язків латиноамериканських держав, розширення кола їхніх економічних та політичних партнерів. Тільки таким чином можна послабити гіперзалежність Латинської Америки від США та КНР, а також подолати негативні наслідки протекціоністської політики і торгових воєн, ініційованих

адміністрацією США. Обґрунтовано, що діяльність має дипломатичний і стратегічний характер. Великобританія і Німеччина традиційно присутні в регіоні, поглиблюють економічні, торговельні, інвестиційні зв'язки із країнами Латинської Америки. Іран вперше зблизився з регіоном, розвиваючи зв'язки з Венесуелою. Досліджено особливості політики ЛАКБ щодо відновлення після затяжного спаду економічної активності. Після скорочення за два роки показників в 2016 р., відбулося розширення в 2017 р. і продовжувало відновлюватися у 2018 р. Аргументовано, що, що регіон стикався з невизначеністю, яка витікала з зовнішніх чинників, які могли підірвати зростання.

Ключові слова: зовнішня політика США, зовнішньополітичний вплив, допомога, інтеграція, економічна політика, латиноамериканський вектор, безпека, політична стабільність.

Вступ

Південна Америка є другим регіоном у світі за величиною запасів нафти і має всі основні джерела енергії. На цей регіон доводиться 96% світових запасів літію, інших стратегічно важливих природних ресурсів, які застосовуються у нових екологічно чистих технологіях. Виходячи з цих умов, субконтинент повинен використовувати свій запас стратегічно важливих енергетичних ресурсів для досягнення повного самозабезпечення на економічному, політичному та військовому рівнях на основі регіональних інтеграційних схем» [1, с. 148].

Метою статті є дослідження політичної та економічної співпраці США та країн Латинської Америки за адміністрації Б.Обами.

Методи дослідження

Історичний метод дав змогу вивчити еволюцію конфліктних відносин США, КНР в регіоні. Соціологічний метод дозволив проаналізувати вплив міжнародних організацій на економічну політику. Структурно-функціональний метод використовувався для аналізу складових зовнішньої політики США. Біхевіористський метод застосовувався для вивчення поведінки акторів в зовнішній політиці США. Системний метод дав можливість дослідити елементи співробітництва США та країн Латинської Америки та Карибського басейну.

Результати дослідження

Глобальним фактором, який в цьому контексті надав значного впливу на регіон, став азіатське економічне зростання, перетворення Китаю в актора, що має здатність впливати на глобальні та регіональні процеси.

Визначається роль США в регіоні, оскільки торгівля з деякими країнами знизилася, але їхня економічна та політична присутність

продовжувала мати вирішальне значення для низки держав, особливо в Північній Америці і Карибському басейні.

У сформованих після 1991 р. умовах на світовій арені Латинська Америка змушена була мати ефективну регіональну координацію. Без спільного бачення її регіональний вплив не буде ефективним, оскільки Латинська Америка також зазнала серйозні трансформації, а зміна у співвідношенні сил на світовій арені має прямі наслідки для регіону. Головне — це зниження рівня присутності і тиску США. Важливим геополітичним зміною є піднесення Бразилії як провідної регіональної держави. На неї припадає 42% обсягу регіональної економіки [2, с. 171].

Європейський Союз (ЄС) має двосторонні відносини, які виявилися в угодах про асоціації з Чилі, Мексикою і МЕРКОСУР, стали носити вибіркового характеру, де перевага віддається стратегічному партнерству з Бразилією і Мексикою, двома найбільш важливими економіками регіону. Але ЄС є менше важливим для диверсифікації зовнішніх зв'язків Латинської Америки в порівнянні з можливостями, які відкриває для них Азіатсько-Тихоокеанський регіон. Сценарії, які характеризуються диверсифікацією економічних зв'язків та присутністю провідних держав, таких як США та Китай, країни Латинської Америки зіткнулися з дилемою: як поєднувати зв'язки з Китаєм, АТР, Сполученими Штатами, ЄС та Росією, щоб уникнути конфронтації, викликані зіткненням їх інтересів у даному регіоні.

По-перше, є найбільшим імпортером в світі, що становить одну п'яту частину глобальних покупок. Вплив на розвиток подій в США є нерівномірним в регіоні. Мексика, Колумбія, Еквадор і країни Центральної Америки мають найбільші торговельні експозиції США серед країн ЛАК. Б. По-друге, США також є найбільшим джерелом і одержувачем прямих іноземних інвестицій (ПІІ) в Мексиці, Коста-Риці, Чилі та Бразилії, як найбільш вразливі до змін. На США також припадає найбільша частка портфельних активів ринків, що розвиваються. Зміни в грошово-кредитній політиці можуть стати важливим джерелом змін в напрямку припливу капіталу. Це особливо визначалося в тих країнах, які частково поклалися на ці потоки, щоб фінансувати дефіцит поточного рахунку, таких як Колумбія, Панама, деяких країнах Центральної Америки.

По-третє, США як і раніше є ключовим виробником і споживачем товарів, незважаючи на конкуренцію Китаю та Індії. В результаті, бізнес-цикли в країнах з розвинутою економікою і ринки, що розвиваються, як правило, були синхронізовані з США.

У вересні 2013 року президент Асоціації латиноамериканських досліджень (LASA) Мерілі Гріндл надіслала листа президенту Баракі Обамі щодо резолюції, прийнятої організацією вчених, які займаються вивченням Латинської Америки. З більш ніж 7000 членами, приблизно половина

її членів базується у Сполучених Штатах, резолюцію було прийнято з великою перевагою. Справді, заяви нового президента США передбачали новий напрямок у відносинах між США та їх південними сусідами.

Натомість, майже через п'ять років, резолюція LASA визначила погляди більшості спостерігачів за відносинами США та Латинської Америки: що адміністрація Обама в основному проігнорувала значну частину проблем регіону і продовжила політичні помилки своїх попередників. Із запізненням, на початку 2014 р. адміністрація Обама оголосила про нову ініціативу щодо Латинської Америки під назвою «Погляд на південь», яка по суті здійснювалася шляхом неоліберального просування; політика спрямована на допомогу американським компаніям у розширенні ділової активності у країнах з угодами про вільну торгівлю відповідно до Національної експортної ініціативи адміністрації.

Ще одним прикладом недоречної позиції Білого дому щодо Латинської Америки стало його ставлення до відносин із Кубою. Спочатку здавалося, що нещодавно обраний президент США був відкритий для діалогу. І ці надії були пожвавлені скасуванням Обамою обмежень, запроваджених Джорджем Бушем-молодшим на поїздки на острів кубинців, які мешкають у США Сполучені Штати та Куба вели переговори про відновлення комерційних та дипломатичних зв'язків, що демонструвало прагнення США не відмовлятися від регіону та обмежити простір для нових гравців, таких як Китай, Індія.

Крім того, Обама відновив поїздки культурних та освітніх груп на Кубу, такі як так звана програма „People-to-People”. Ці зміни у політиці Білого дому вказували на потепління відносин із Кубою. Натомість адміністрація Обама переважно зберігала мовчання про торговельне ембарго, певні обмеження на поїздки для громадян США також залишалися чинними. Обама переважно відмовився серйозно взаємодіяти з Кубою. У цьому ключі лише представники Канади та США підтримали виключення Куби на саміті Америк у Картахені у 2012 р., що призвело до того, що Нікарагуа та Еквадор пропустили зустріч.

Щодо Болівії, Еквадору та Венесуели адміністрація Обама була менш ніж примирливою у своїх відносинах з лівими лідерами реформістів цих країн, Ево Моралесом, Рафаелем Корреа та Ніколасом Мадуро відповідно. Звинувачення у причетності США до підбурювання до демонстрацій проти адміністрації Мадуро, наприклад, можна легко відхилити як потурання анти-настроєм венесуельського президента. Сприйняття адміністрації Обама також було заплямоване очевидною співучастю США у протистоянні уряду Моралеса, що призвело до вислання посла США у вересні 2008 р. Білому дому Обама знадобилося майже два роки, щоб відновити дипломатичні відносини у 2011 р., агентів Агентства боротьби з наркотиками було

відсторонено від роботи в Болівії як умову відновлення дипломатичних зв'язків. Проте Обама мало що зробив, щоб пом'якшити відносини у політичному підході до цих реформаторів.

Глобальні зміни та стратегія США були спрямовані на відновлення гегемонії в регіоні, призвели до поділу Латинської Америки на два основні регіони. Північний ареал, на чолі з Мексикою, куди входять і країни Центральної Америки, але з меншим впливом на Нікарагуа, яка має зв'язки з Китаєм, Росією і країнами Південної Америки. Однак уряд Ф. Кальдерона прагнув зміцнити відносини зі країнами Південної Америки, щоб зблизитися з ними, розширити політичні і торгові відносини. Для цього Ф. Кальдерон представив своє бачення ролі Мексики в світі: Мексика — латиноамериканська країна, що знаходиться у Північній Америці; Мексика — це країна-міст, центр сили та рівноваги в Латинській Америці [3].

За час його правління був піднято питання про необхідність дистанціюватися від Сполучених Штатів, щоб покращити відносини з новими ключовими партнерами, такими як Чилі, Китай, Бразилія, Колумбія, які можуть запропонувати набагато більше вигідні умови для забезпечення своїх інтересів.

Економічна інтеграція — один із ключових факторів динаміки сучасної світ-системи, що визначає поточні та майбутні перспективи економічного розвитку практично всіх країн світу, у тій чи іншій мірі включених у механізми світової економіки. Аналіз кількох блоків теорій і концепцій, як безпосередньо, і побічно зачіпають проблеми інтеграції, дозволяє зробити такі *висновки*: Економічна інтеграція — комплексне явище, яке складно оцінювати лише з погляду вузьких теорій торгівлі. Цінними для глибшого розуміння процесів інтеграції є суміжні теорії та підходи, такі як нова економічна географія, концепція глобальних ланцюжків вартості, теорія конкурентоспроможності та ін.

Безліч сучасних концепцій та теорій інтеграції здатні пояснити різні аспекти одного явища, але при цьому даючи часто діаметрально протилежні *висновки* про ефекти, механізми та результати інтеграції. До теперішнього часу не вироблено єдиного, загальноприйнятого підходу до вивчення економічної інтеграції.

Нова економічна географія та теорія торгівлі, що базуються на загальному «теоретичному фундаменті», значно збагатили уявлення про ті процеси, які відбуваються на міжнаціональному та внутрішньонаціональному рівнях після початку торгової лібералізації. Один із ключових висновків з цих підходів — інтеграція веде до відтворення в нових умовах моделі «центр-периферія», що здатне підвищити загальну ефективність зони, але несе ризики менш розвинених країн опинитися на периферії.

Цінними з погляду розуміння ефектів інтеграції виявилися емпіричні дослідження різних блоків та об'єднань. Основними об'єктами дослідження в таких роботах були ЄС та NAFTA, оскільки за ними існують великі масиви статистичних даних, до того ж масштаб та глибина інтеграції дозволили яскраво виявитися різним просторовим та структурним ефектам.

Концепція глобальних ланцюжків вартості дає можливість поглянути на роль основних акторів господарської діяльності — великі фірми і ТНК. Світовий досвід інтеграції демонструє, що великий капітал прагне брати активну участь у виробленні стратегій регіонального співробітництва. Виробники зацікавлені у двох одночасно протилежних речах: розширенні ринків задля досягнення ефекту масштабу та у збереженні певного рівня протекціонізму та обмеження конкуренції.

Латиноамериканські дослідники ставлять на перший план відмову від структуралістських принципів державного регулювання і зниження тарифів, прихильники класичного розуміння відзначають збереження преференційного, регіонального характеру інтеграції. відкритих, але все ж таки преференційних блоків (Mercosur, NAFTA), «відкритість» виявилася у розвитку мережі двосторонніх угод про вільну торгівлю з позарегіональними партнерами.

В ЛАКБ система поглядів ЕКЛАК базувалася на власних теоретичних розробках (теорія залежності, структуралізм). У період відкритого регіоналізму експерти ЕКЛАК визнавали необхідність ринкових перетворень і відмови від зайвого регулювання, але в той же час прагнули уникнути зведення інтеграції виключно до лібералізації торгівлі. Однак це протиставлення розглядалося дещо штучним, так як навіть у поглядах західної неоліберальної школи інтеграції визнавалася важливість створення інструментів розвитку.

Сучасний етап латиноамериканської інтеграції прийнято класифікувати як «постліберальний регіоналізм». Проте коректність цього визначення викликає сумніви, оскільки, за винятком ALBA, у порядку більшості об'єднань регіону не було антиліберального в етапах інтеграції, приділялося мало уваги питанням інфраструктурного, інвестиційного, фінансового та інших форм співпраці. Так, Мексика зміцнила вплив у Центральній Америці та Карибському басейні, підтверджуючи свою роль безперечного лідера [4, с. 19].

Південний ареал, де Бразилія лідирує у проекті УНАСУР та у Південно-американській раді оборони, куди входять дванадцять країн.

Підвищення потенціалу регіону для досягнення самостійного розвитку стикається з безліччю нових викликів, в зокрема, в геоекономічній і геополітичній сфері [5, с. 95].

Соціальний контракт слабшав в ЛАКБ через зниження довіри до державних інституцій і зростання рівня невдоволення громадських послуг. Соціальний контракт розуміється як мовчазний договір між державою і громадянами. Коли громадяни вважають, що державні установи не в змозі реагувати на їхні вимоги, вони мають більш низькі стимули для виконання своїх зобов'язань.

Аналогічним чином, більше, ніж очікувалося, уповільнення Китаю є ударом для відновлення в країнах Латинської Америки. Нераціональні ресурси і тягар заборгованості тягнуть за собою середньострокові ризики для продуктивності і зростання в Китаї, який не слід нехтувати. Однак, ризики жорсткої посадки в Китаї в короткий термін кілька розсіялися, як політика стимулювання допомогли стабілізувати діяльність. цикли в Мексиці і країнах Центральної Америки виявляють спільний рух з циклом США, ніж країни Південної Америки, які стали більш схильні до Китаю [6, с. 76].

У першому сценарії, сплеск зростання в США через фіскальний стимул тривав протягом двох років. Це сприяло скороченню корпоративних податків, витрат на інвестиції громадської інфраструктури.

У другому сценарії, фінансовий стимул США має протекціоністські позиції, орієнтації на Мексику. Глобальні наслідки сценарію є негативними, зокрема, оскільки діяльність визначає втрати Китаю. Регіон мав вплив протягом наступних двох років через вплив протекціонізму в Мексиці. Крім того, спад, викликаний протекціонізмом Китаю, вдарив по експортерам промислових металів в Південній Америці (Бразилія, Перу і Чилі).

З 2009 по 2014 рік дії адміністрації Обама щодо Латинської Америки суперечили тону його висловлювань на зустрічі у Трінідаді. За цей період кілька інцидентів розчарували лідерів більшості країн Латинської Америки, у тому числі в різних випадках і тих урядів, які були дружні до США. Прикладом була реакція США на військовий переворот у червні 2009 року проти демократично обраного президента Гондурасу Мануеля Селая. Після перевороту адміністрація Обама опублікувала прохолодну заяву, в якій не засудила повалення президента цієї країни військовою силою.

У Латинській Америці, зниження реального обмінного курсу продовжувало здійснювати позитивний вплив на експорт. Торгівля відбувалася в контексті ланцюжків доданої вартості, а частка іноземного контенту в експорті зростала. Маючи це на увазі, дослідження показували позитивний вплив знецінення реального обмінного курсу, вплив на показники експорту скоротилися або припинилися [7].

Еластичність темпів експорту залишається економічно і статистично значущим, хоча зменшилися. Крім того, в Латинській Америці менш чутлива до реального знецінення, ніж з розвинено економікою і країнами,

що розвиваються Азії [8, с. 44]. Крім того, це не тільки рівень реального обмінного курсу, який впливав на показники експорту; волатильність якої також встановлено, що здійснювало негативний вплив на деякі сектори експорту [9, с. 24].

Чутливість до реального знецінення варіювалося в залежності від категорії продукту і торгового партнера. Виробник особливо реагує на реальні девальвації. Протягом аналізованого періоду аналізу, реальна амортизація 1% генерується в середньому на 1,3% в експорті промислової продукції в порівнянні з 0,9% в загальному обсязі експорту. Ефект є гетерогенним з підкатегоріями: експорт сільськогосподарських і промислових виробництв збільшився на 3,4% і 1,1%, відповідно, в той час як експорт мінеральних виробництв зменшився (1,0%) [10, с. 83].

Ці результати особливо важливі, оскільки, як наслідок регіональних погіршень умов торгівлі, обмінні курси зазнали значних змін. Це мало значення для внутрішньо-і регіональних торгових потоків, прямих іноземних інвестицій в Латинській Америці і Карибському басейні 2017 року. Це визначила Економічна комісія для Латинської Америки і Карибського басейну [11].

Регіон пережив чотири роки поспіль зниження вартості експорту та імпорту. Вартість експорту товарів регіону впала на 4% в 2016 р. Це зниження вплинуло на попит на сировинні товари з Азії, подальшого зниження цін і різкого скорочення внутрішньо регіональної торгівлі в Південній Америці. Значення імпорту зменшилося на 9% в 2016 р., аналогічне падіння зареєстровано в 2015 р. (-10%). У 2017 р. торгівля регіону демонструвала ознаки відновлення. У першому кварталі експорт та імпорт збільшилися на 15% і 10%, відповідно. Ці високі показники частково пояснювалися низькою базою порівняння. У разі експорту, це поліпшення в основному пояснювалося незначним відновленням цін на сировинні товари [10, с. 88].

Приплив прямих іноземних інвестицій в Латинську Америку скорочувався протягом трьох років до 2017 р. У 2016 році приплив ПІІ знизився приблизно на 7%, досягнувши 168 млрд доларів США [11].

У 2016 році цей показник досяг 61%. Автомобільна промисловість є найбільш привабливим сектором Мексики, залучаючи 19% прямих іноземних інвестицій в 2016 році в Центральній Америці зареєстровано зростання ПІІ (3,7%). Збільшення інвестицій в двох країнах субрегіону, Панамі і Коста-Ріці компенсував падіння прямих іноземних інвестицій в усіх інших країнах Центральної Америки. У Карибському субрегіоні також спостерігалось збільшення загального обсягу прямих іноземних інвестицій (4,1%), що пояснювалося безперервною позитивною тенденцією Домініканської Республіки. Домініканська Республіка, яка зосередила на 55% всіх інвестицій в субрегіоні, показала тенденцію до збільшення протягом останнього

десятиліття. Це було підтверджено в 2016 році зі збільшенням припливу 9,2%, досягнувши 407 мільйонів доларів [12].

Переважаючими джерелами іноземних інвестицій в Латинській Америці були США і Європейський Союз (Франція, Німеччина, Іспанія, Великобританія, Люксембург). Проте, Китай відіграв важливу роль в якості постачальника капіталу в регіоні в секторах послуг, таких як телекомунікації, фінанси та екологічно чистої енергії.

Неоднорідні потоки капіталу між країнами, який включає в себе ПІІ, портфельні інвестиції та інші інвестиційні потоки, в основному, пояснювалися глобальним бізнес-циклом, факторами конкретних країн, наприклад, ефективніше управління, ефективніші державні інститути, сильні нормативно-правові бази, а також політична стабільність.

Використання гнучких валютних курсів стало поширеним в регіоні. Це було корисно в якості першої лінії захисту від несприятливих зовнішніх шоків. Реальна амортизацію призвела до невеликого приросту експорту і сильного скорочення імпорту, при цьому попит зміщується в бік місцевих товарів.

Висновки

Країни Латинської Америки розвивалися швидкими темпами, незважаючи на існуючі всередині регіону проблеми. Латиноамериканські країни не хотіли безпосередньо залежати від політики іншої держави, тим більше якщо ця держава розглядає країни регіону як власний «сировинний придаток». США поступово втрачали свій вплив як у всьому світі, так і в латиноамериканському регіоні зокрема через збільшення зовнішнього боргу США, внутрішні проблеми.

Тому США усвідомлювали необхідність змін у своїй зовнішній політиці щодо Латинської Америки, якщо вони й надалі хочуть мати доступ до природних та потенційних економічних багатств регіону. США прагнули впливати на процеси, що відбувалися в регіоні, не так явно і наполегливо, як це відбувалося в попередні роки, розуміючи, що силою вони зможуть досягти набагато меншого, ніж дипломатичними шляхами, підтримкою боротьби з внутрішніми проблемами країн регіону.

Для того, щоб дистанціюватися в деяких питаннях від думки США, країни регіону прагнули зміцнити економічні та політичні зв'язки з такими країнами, як Китай, Індія, Японія. Однак країни Латинської Америки поки що не можуть повністю відмовитися від допомоги США, нехай і на нерівноправних умовах.

Переосмислення інститутів розвитку фокусується на тому, яким чином інститути можуть бути в основі періоду стійкого та інклюзивного зростання, підвищення добробуту. Здійснено аналіз основних

макроекономічних проблем, проаналізовано макроекономічний контекст в регіоні Латинської Америки та Карибського басейну (ЛАКБ), визначено варіанти політики для підвищення потенціалу розвитку з особливим наголосом на торгівлю. Проаналізовано зв'язок між низьким рівнем довіри і роз'єднанням суспільства, незадоволенням інститутами. У зв'язку з цим, розглянуто яким чином соціальний контракт може бути посилений в ЛАКБ у відповідності до американської *Economic Outlook Latin* 2018.

Список посилань / Referenses

1. Schandeler, Nadia (2013, november). UNASUR y el Consejo de Defensa Suramericano. Retos y desafíos cap una política de defensa común para region, Centro Argentino de Estudios Internacionales, Programa Integración Regional, Argentina
2. Malamud, Carlos (2014). The TTIP and MERCOSUR, in in Roy, Joaquín and Roberto Domínguez (eds.) *The Transatlantic Trade and Investment Partnership between the European Union and the United States*, Miami-Florida European Union Center Jean Monnet Chair-Argentine Council of Foreign Relations (CARI), Buenos Aires, 173-183.
3. Soriano, Juan Pablo (2007). Brasil en la política exterior de México: la búsqueda de una relación más dinámica (ARI), Real Instituto Elcano, ARI N° 94/2007-12/09/2007. Available at: http://www.realinstitutoelcano.org/wps/portal/riecano/contenido?WCM_GLOBAL_CONTEXT=/elcano/elcano_es/zonas_es/ari94-2007.
4. Orozco Gutiérrez Stefania. (2013). Analisis comparado del uso de los codis geopolíticos empleados por México y Brasil en su posicionamiento como líderes regionales. Periodo 2004-2010, Facultad de Relaciones Internacionales, Universidad Colegio Mayor de Nuestra Señora del Rosario, Bogotá, Colombia, 127 p.
5. Serbin, Andrés (2014). Atlántico vs. Pacífico?: Mega-acuerdos e implicaciones geo-estratégicas para América Latina y el Caribe, en *Anuario de la Integración Regional de América Latina y el Caribe*, No. 10, Coordinadora Regional de Investigaciones Económicas y Sociales, Buenos Aires, Argentina, 188 p.
6. Izquierdo, A. & Talvi E. (2011). *One Region, Two Speeds?: Challenges of the New Global Economic Order for Latin America and the Caribbean*, Inter-American Development Bank, Washington, DC, 98 p.
7. Ahmed, S., Appendino M. & Ruta M. (2015). “Depreciations without exports? Global value chains and the exchange rate elasticity of exports”. *World Bank Policy Research Working Paper*, No. 7390,

World Bank Group, Washington, DC, <http://documents.worldbank.org/curated/en/689841468189545684/Depreciations-without-exports-global-value-chains-and-the-exchange-rate-elasticity-of-exports>.

8. Giordano, P. (co-ordinator) (2016). Trade and Integration Monitor 2016: Downshifting: Latin America and the Caribbean in the New Normal of Global Trade, Inter-American Development Bank, Washington, DC, 58 p.
9. Giordano, P., Ramos A. & Michalczewsky K. (2017). Trade Trend Estimates: Latin America and the Caribbean, 2017 Edition update 1Q, Inter-American Development Bank, Washington, DC, 212 p.
10. OECD/ECLAC/CIAT/IDB (2017). Revenue Statistics in Latin America and the Caribbean 2017, OECD Publishing, Paris, 231 p.
11. ECLAC (2017), Foreign Direct Investment in Latin America and the Caribbean 2017, Economic Commission for Latin America and the Caribbean, Santiago, http://repositorio.cepal.org/bitstream/handle/11362/41047/1/S1700070_en.pdf
12. Avendano, R., Melguizo A. & Miner S. (2017). Chinese FDI in Latin America: New Trends with Global Implications, Atlantic Council/OECD Development Centre, Washington, DC, <http://publications.atlanticcouncil.org/china-fdi-latin-america/>.

Anatoly Tkach

Graduate student of the Department of Politology

Taras Shevchenko National University of Kyiv (Kyiv, Ukraine)

<https://orcid.org/0000-0003-3254-8161>

e-mail: aotkach@gmail.com

POLITICAL AND ECONOMIC CHALLENGES OF LATIN AMERICAN COUNTRIES UNDER THE OBAMA ADMINISTRATION IN THE USA

Abstract

The article is devoted to the deepening trends of the US influence on the countries of Latin America and the Caribbean. In terms of trade, economy and finance, Latin America is increasingly “squeezed” between the US and China, which account for more than half of the total trade turnover of Latin American countries, as well as the most important part of investments and credit resources entering the region. This circumstance has a strong impact on the structure and direction of foreign economic relations and foreign policy contacts.

Significant differences in the near future of the foreign policy of Latin American countries are outlined as determining the actions of the US and China, which are involved in a hybrid war for dominance in the world economy and trade. A promising research vector of public opinion of Latin Americans regarding the resolution of trade wars and other types of US-Chinese confrontation can harm the development of the world economy and harm the most important interests of the region, which is critically dependent on international commodity and financial markets.

It is noted that the main task is to diversify the international relations of Latin American states, expand the circle of their economic and political partners. Only in this way can Latin America’s hyperdependence on the USA and the PRC be weakened, as well as overcome the negative consequences of protectionist policies and trade wars initiated by the US administration.

It is substantiated that the activity is of a diplomatic and strategic nature. Great Britain and Germany are traditionally present in the region, deepening

economic, trade, and investment ties with Latin American countries. Iran first became closer to the region, developing ties with Venezuela. The features of the LACB policy on recovery after a protracted decline in economic activity are studied. After a two-year decline in indicators in 2016, there was an expansion in 2017 and continued to recover in 2018. It is argued that the region has been facing uncertainty stemming from external factors that could undermine growth.

Keywords: US foreign policy, foreign policy influence, aid, integration, economic policy, Latin American vector, security, political stability.

Стаття надійшла до редакції 12.02.25

© Ткач А. О., 2025